

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320200591
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5320200591.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľky F. V., nar. X.X.XXXX, bytom G., Q. XXX/X, právne zastúpenej advokátom Mgr. Michalom Mozolíkom, so sídlom G., X. XXXX, proti odporcovi K. V., nar. X.X.XXXX, bytom G., Q. XXX/X, toho času ÚnV/VaVTOS Žilina, Hlboká cesta 21, o určenie manželského výživného, v štádiu konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na základe odvolania navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č. k. 4Pc/3/2020-58 zo dňa 4.3.2020 takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že odporca j e p o v i n n ý do právoplatného skončenia konania aktuálne vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4Pc/3/2020 prispievať na výživu navrhovateľky mesačne sumou 45 eur vždy do 15. dňa v mesiaci vopred a vo zvyšku návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd zamietol návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala uloženia odporcovi povinnosti z titulu manželského výživného prispievať na jej výživu sumou 300 eur mesačne. Vychádzal z toho, že navrhovateľka neosvedčila odkázanosť na poskytovanie manželského výživného, čím neosvedčila ani naliehavosť neodkladnej úpravy v zmysle § 366 CMP. Konštatoval, že príjem navrhovateľky (z titulu starobného dôchodku) činí 391,10 eur mesačne, pričom jej preukázané, resp. osvedčené mesačné výdavky v úhrne predstavujú sumu 381,72 eur.

2. Okresný súd nepovažoval za osvedčené výdavky navrhovateľky na zdravotnú starostlivosť (tvrdené v rozsahu 100 eur). Zároveň konštatoval, že odporca - vzhľadom na skutočnosť, že mu bol nariadený výkon trestu odňatia slobody od 24.2.2020 do 24.8.2020 - je dlhodobo bez príjmu. Navyše, navrhovateľka „žiadnym listinným dôkazom neosvedčila“ ňou tvrdený mesačný príjem odporcu 1.000 eur. Pokiaľ v návrhu dávala do pozornosti, že odporca má u svojej sestry uložené úspory, okresný súd zdôraznil, že pasívne legitimovaným subjektom na platenie manželského výživného nemôže byť tretia osoba (sestra odporcu), ale len manžel/odporca. Dodal, že tvrdenia a dôkazy ohľadne platieb navrhovateľky realizovaných namiesto odporcu z titulu (spoločného) nájomného sú právne irelevantné, keďže predmetom súdeného konania nie je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale určenie manželského výživného.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka, ktorá sa domáhala jeho zmeny tak, že jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude v celom rozsahu vyhovené. Poukazovala na to, že momentálne nemá dostatok finančných prostriedkov na pokrytie všetkých potrebných výdavkov. Namietala, že okresný súd rozhodol „veľmi formalisticky“, pričom neprihliadal na jej aktuálnu životnú situáciu, zdravotný stav, ako aj na dlhy, ktoré spôsobil manžel/odporca; čo môže viesť až k exekúciám.

4. Navrhovateľka nesúhlasila ani s neuznaním úveru za účelom zakúpenia chladničky; nejde o žiadnu luxusnú vec, ale vec každodennej potreby. Mala za to, že je potrebné uložiť sestre odporcu V. V., aby vydala súdu do úschovy všetky finančné prostriedky, ktoré má u nej odporca uložené. V tejto spojitosti doplnila, že nie je vylúčené, aby neodkladným opatrením bola uložená povinnosť aj inej osobe, než žalovanému/odporcovi v základnom konaní.

5. Odporca súhlasil s napadnutým rozhodnutím. Uviedol, že navrhovateľka/manželka je „psychicky chorý človek“ (zrejme trpí schizofréniou), ktorý „poškodzuje jeho meno a život“. Kúpu novej chladničky považoval za nedôvodnú. Uviedol, že sa staral o dve rodiny, pričom príjmom z manuálnej práce nemohol zabezpečiť úhradu všetkých bežných výdavkov a ešte ušetriť 33 až 50 tisíc eur, ako uvádzala navrhovateľka.

6. Odporca konštatoval, že pôvodný podmienený trest mu bol premenený 9.9.2019 (za byt zaplatil ešte 19.9.2019), odvtedy si nemohol nájsť prácu, lebo nevedel dátum nástupcu do výkonu trestu odňatia slobody. Doplnil, že koncom roka 2019 bolo dedičské konanie po nebohej sestre navrhovateľky, v ktorom bola ona (navrhovateľka) majoritným dedičom zo závetu, ale sa vzdala časti svojho podielu v prospech iného dediča. Zároveň navrhovateľka previedla „ďalší lukratívny pozemok“, ktorý mohla predať za cca 40.000 eur a mohla byť finančne nadštandardne zabezpečená. Odporca zhrnul, že „sa rozdal do posledného eura a jeho finančný stav a zárobok je nulový“.

7. V následnej reakcii navrhovateľka odmietla, že by trpela schizofréniou. Je síce pravdou, že sa lieči, avšak psychické problémy má práve z dôvodu dlhodobého týrania zo strany manžela a jeho ďalšieho nevhodného správania. Zopakovala, že „vyhodená“ chladnička bola nefunkčná, preto musela na úver kúpiť novú. Poprela tvrdenia odporcu, že sa staral o dve rodiny; naopak, poukazovala na jeho (výrazný a dlhotrvajúci) alkoholizmus.

8. Navrhovateľka zotrvala na tom, že odporca má u jeho sestry uložené úspory z obdobia vykonávania práce v Belgicku. Preto sú nepravdivé jeho tvrdenia „o nulovom finančnom stave“. Uviedla, že svojmu synovi žiadny lukratívny pozemok „vedome napísať“ nedala; zároveň, suma 40.000 eur je „nepodložená a vymyslená“. Tvrdila, že o prepise pozemku na syna nič nevedela.

9. Odporca vo vyjadrení k dotknutému podaniu navrhovateľky rozhodne poprel jej tvrdenia o údajnom týraní a alkoholizme. Uviedol, že v Belgicku nepracuje už vyše dvoch rokov, pričom v súvislosti s výkonom práce v zahraničí mal i nemalé výdavky. Zároveň pred odchodom za prácou vždy nakúpil potraviny, nechal doma peniaze (250 až 350 eur), platil tiež výdavky dcéry, ako aj vnukovi náklady na stužkovú a do jesene 2019 aj vysokoškolský internát v Bratislave. Odporca doplnil, že sa stará tiež o vnučku, ktorá im (spolu s manželkou/ navrhovateľkou - pozn. odvolacieho súdu) bola zverená do opaterý. Opätovne poprel tvrdenia navrhovateľky o úsporách, ktoré má mať uložené u sestry.

10. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je konštatované vo výroku tohto uznesenia.

11. Na rozdiel od okresného súdu krajský súd uznal za osvedčené výdavky navrhovateľky na zdravotnú starostlivosť; i keď nie v ňou uvádzanej výške 100 eur mesačne. Pokladničné bločky vystavené lekárňou (č.l. 18) osvedčujú vynaloženie výdavkov na zdravotnú starostlivosť (napr. dámske hygienické pomôcky, či lieky). Zodpovedajúce zdravotné komplikácie navrhovateľky potvrdil aj odporca v písomnom vyjadrení, keď uviedol, že navrhovateľka používa „pamprsky“. Na základe predložených pokladničných bločkov (dva vystavené v januári 2020 a jeden v novembri 2019) možno konštatovať osvedčenie mesačných nákladov na zdravotnú starostlivosť navrhovateľky cca vo výške 35 eur.

12. Obdobne mal krajský súd za osvedčené a uznal (minimálne pre účely rozhodovania o neodkladnom opatrení a v rozsahu týkajúcom sa odôvodnených potrieb navrhovateľky) ako opodstatnený výdavok navrhovateľky splátky úveru použitého na obstaranie (funkčnej) chladničky. V súčasnosti ide skutočne o elementárnu súčasť vybavenia domácnosti a aj zo samotnej výšky dotknutého úveru (309 eur) je zrejme, že sa jedná o spotrebnú vec skôr nižšieho štandardu.

13. V aktuálnom štádiu konania nie je daný „procesný priestor“ na detailné skúmanie nevyhnutnosti predmetného výdavku; čo však ani nie podstatou rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Navyše, sám odporca v rámci vyjadrení počas odvolacieho konania potvrdil, že „nahradzovaná“ chladnička mala 15 rokov a len okolnosť, že tá ešte predošlá im vydržala 32 rokov,

neznamená, že by sa jednalo o a priori neopodstatnený výdavok. Namieste je pripomenúť, že ide o relatívne nízku sumu mesačnej splátky (15,45 eur); hoci vo finančných pomeroch navrhovateľky i takáto suma má svoj význam.

14. Na druhej strane navrhovateľka „opomenula“ v rámci svojich príjmov uviesť mesačný príspevok 19,04 eur „na cukrovku“, ktorého poberanie vyplýva z jej vlastného vyjadrenia na verejnom zasadnutí dňa 19.9.2019 vo veci sp. zn. 2T/37/2017.

15. Okolnosť, že odporca je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody (do 24.8.2020) krajský súd nevyhodnotil ako významnú a priamo ovplyvňujúcu jeho povinnosť prispievať na výživu manželky tak, aby ich životná úroveň bola približne rovnaká. Je nutné zdôrazniť, že výkon trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, vrátane porušenia zákazu uloženého spolu s (pôvodne) podmieneným trestom odňatia slobody (v dôsledku ktorého porušenia došlo k „premene“ podmieneného trestu na trest nepodmienečný) nemôže byť dôvodom, ktorý by nejako zbavoval výživou povinnú osobu (v súdnej veci odporcu) vyživovacej povinnosti. Nadväzne v otázkach jeho príjmu je nevyhnutné vychádzať z fiktívneho/ /potenciálneho príjmu; t.j. z príjmu, ktorý by dosahoval, keby si vlastným protiprávnym konaním nezavinil tak prvotné odsúdenie a uloženie (pôvodne) podmieneného trestu odňatia slobody, ako i jeho neskoršiu „premenu“ na trest nepodmienečný. Podľa jeho vlastných vyjadrení práve v rámci konania o (ne)osvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia ide o mesačný príjem cca vo výške 1.000 eur (č.l. 23).

16. Na základe uvedených úvah a východísk odvolací súd uzavrel, že bola osvedčená (avšak vo výrazne nižšej miere ako tvrdí navrhovateľka) potreba predbežnej a dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Nadväzne uložil odporcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky ako jeho manželky výživným v nevyhnutnej miere - v sume 45 eur mesačne - a vo zvyšnej (prevyšujúcej) časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Krajský súd zdôrazňuje/opakuje, že v rámci neodkladného opatrenia sa v zmysle § 366 CMP ukladá povinnosť platiť výživné len v (bezprostredne) nevyhnutnej miere.

17. V záujme komplexnosti odvolací súd k argumentácii navrhovateľky ohľadne možnosti neodkladným opatrením uložiť povinnosť aj inej osobe než žalovanému/odporcovi v základnom konaní dodáva, že okresný súd nevyslovil opačný záver. Dotknutou súvislosťou nemal ani dôvod sa zaoberať, keďže navrhovateľka sa po celý doterajší priebeh konania, v ktorom je od začiatku právne zastúpená advokátom, domáhala platenia výživného v sume 300 eur mesačne výlučne len voči odporcovi; k žiadnej relevantnej zmene návrhu nedošlo. Na mieste je však tiež doplniť, že tvrdenia navrhovateľky o údajných úsporách odporcu uložených u jeho sestry zatiaľ zostali len v rovine tvrdení.

18. V rámci meritórneho rozhodovania bude potrebné dôsledne sa vypořadať i s prístupom navrhovateľky k „iným majetkovým hodnotám“; napr. k veciam, ktoré nadobudla, resp. mohla nadobudnúť v rámci dedičského konania po jej sestre. O trovách (časti) konania o neodkladnom opatrení, vrátane trov aktuálneho odvolacieho konania, rozhodne okresný súd v rozhodnutí, ktorým sa (s)končí (meritórne) konanie; t.j. konanie aktuálne vedené na tamomšom súde pod sp. zn. 4Pc/3/2020.

19. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie **n i e j e** prípustné.